

**БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
БАЗАР-КОРГОН РАЙОНДУК БИЛИМ БЕРҮҮ БӨЛҮМҮ**

**ЖУСУП ТУРУСБЕКОВ АТЫНДАГЫ №33
ЖАЛПЫ БИЛИМ БЕРҮҮЧҮ ОРТО МЕКТЕБИ
ҮЗГҮЛТҮКСҮЗ КЕСИПТИК ӨНҮГҮҮ**

**МУГАЛИМ:
ПУСУРОВА ГУЛЬНАРА КАПАРБЕКОВНА**

1. ҮЗГҮЛТҮКСҮЗ КЕСИПТИК ӨНҮГҮҮ ДЕГЕН ЭМНЕ?

Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү — бул педагогдун кесип тандаган убагынан баштап кесиптик өнүгүүдөгү эң жогорку деңгээлге жетишине чейинки, педагогикалык билим алуу, дайыма кесиптик чеберчилигин жогорулатып туруу аркылуу, ошондой эле конкреттүү инсандын билим алуудагы муктаждыктарын канааттандыруу максатында өсүү жолун ырааты менен басып өтүшү.

Ү **ҮЗГҮЛТҮКСҮЗ.** Окуу, окутуу үзгүлтүксүз жүрөт, анткени бул кесипте биз окутуунун абалын талдап, натыйжалуулугун арттыруу ыкмаларын издешибиз, жаңы билимдерди колдонушубуз, анан алынган жыйынтыктарды баалашыбыз керек. Анткени окуп-үйрөнүү муктаждыктарын талдоо кесиптик чеберчиликти жогорулатуу курстарынын мазмунун өзгөртүүгө өбөлгө түзөт.

К **КЕСИПТИК** окутуу – бул жөн эле башкалардын кылган кара жумушу эмес, өзгөчө кесип. Бул кесип дайыма ой жүгүртүп, ишибиздин учурдагы жүрүшүн дайыма талдап турууну жана аны өркүндөтүүгө умтулууну талап кылат.

Ө **ӨНҮГҮҮ** – бул коомдогу өзгөрүүлөргө шайкеш келүү, өнүмдүү жашоо үчүн ишибизди жакшыртуу. Өнүгүү – бул бир абалдан экинчи, кыйла өркүндөгөн абалга өтүү процесси. Эски сапаттык абалдан жаңы сапаттык абалга өтүү.

Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү – бул өз кесибибизде кадам артынан кадам коюп, өнүмдүү жашоо үчүн өзүбүздү өзгөртүү процесси. Бул жалпы дүйнөлүк тенденция экендигин белгилей кетишибиз керек.

ҮКӨ процесси мектеп кызматкерлеринин жетекчи менен бирге өзүнүн педагогикалык компетенттүүлүк деңгээлин аныкташына, алдыда окуп-үйрөнүү үчүн кандай муктаждыктары барлыгын билишине түрткү берет.

Биз ҮКӨнү суроо-талапты көздөгөн процесс деп эсептейбиз, анткени окуп-үйрөнүү курстарынан өткөн кишилер гана ал кандай болушу керек экендигин билет. Ошентип, кызматкерлер өздөрүнүн кесиптик өнүгүүсүнө чоң жоопкерчилик менен мамиле кыла башташат.

Бул өкмөт мугалимдерди окутканды же колдоо көрсөткөндү токтотот дегенди билдирбейт. Ал муну жаңы жана инновациялык ыкмалар менен улантат. Бирок кесипкөй катары сиз окутуунун майнаптуулугун жакшыртуу үчүн маалыматты кесиптештериңизден жана башка булактардан (мисалы, адабияттардан же интернеттен) издешиңиз керек. Сиздердин көпчүлүгүңүздөр муну жасап жатасыздар. Көп мектептерде жыл сайын мектептердин усулдук бирикмелеринин отуруму уюштурулуп, анда окутуунун жаңы ыкмалары менен усулдары талкууланып, жаңычыл ачык сабактар, устат сабактар өткөрүлүп турат. Негизи, үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү идеясы жаңы деле эмес. Мындагы жаңылык – окуп-үйрөнүүнү улантуу муктаждыгын максаттуу аныктоо жана белгилүү педагогикалык

компетенцияларды жакшыртуу үчүн иштөөгө мүмкүнчүлүк берүүчү куралдары иштелип чыккан ырааттуу кадамдар үлгүсү.

Биздин билим берүү тутумубуз тез өзгөрүп баратканын эске алганда, баардык кызматкерлер окуудан, айрыкча өздөрүнө зарыл нерселерди үйрөнүүдөн пайда таба алат.

Педагогикалык кызматкерлердин кесипкөйлүгүн арттыруучу институттар өздөрүнүн окутуу курстарынын программаларын мугалимдердин жана мектептин башка кызматкерлеринин муктаждыктарына жараша өзгөртүшү үчүн убакыт талап кылынары анык.

2. ҮЗГҮЛТҮКСҮЗ КЕСИПТИК ӨНҮГҮҮНҮН МАКСАТЫ ЖАНА МИЛДЕТТЕРИ

Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүнүн максаты жана милдеттери КР БИМ 2017-жыл, 20-июндагы № 758/1 буйругу менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Билим берүү уюмдарынын педагогдорунун үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсү жөнүндө жободо» берилген.

«Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүнүн максаты – ишмердиктин экономикалык, социалдык жана кесиптик шарттары дайыма өзгөрүп турган кезде мугалимдин атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн билим берүүдөгү заманбап талаптарга шайкеш келтирүүчү инсандык-кесиптик өнүгүү».

«ҮКӨнүн негизги милдети төмөндөгүдөгүлөр аркылуу коомдун заманбап талаптарына, педагог менен мектептин муктаждыктарына жараша мугалимдердин үзгүлтүксүз инсандык-кесиптик өнүгүүсүнө шарт түзүү болуп саналат:

- педагогдун кесиптик өнүгүүсүн колдоонун көп деңгээлдүү тутумун уюштуруу;
- кесиптик өнүгүүнүн үлгүсүн тандоо үчүн мүмкүнчүлүктөрдү жаратуу жана кесиптеги ишмердик тажрыйбасына карабай, кесиптик өнүгүүнүн жеке программасын түзүү;
- тийиштүү маалыматтык жана коммуникативдик ресурстар менен камсыз кылуу;
- кесиптик өнүгүүнүн шыктандыруучу жана түрткү берүүчү тутумун түзүү».

3. МАКСАТТЫК АУДИТОРИЯ

ҮКӨ боюнча колдонмо мектепте билим берүү тутумунун адистеринин кеңири чөйрөсүнө: мектеп мугалимдерине, мектептердин усулдук бирикмелеринин жетекчилерине, мектеп деректирлеринин окуу-тарбия иштери боюнча орун басарларына, мектеп деректирлерине, рай/шаарББ бөлүмдөрүнүн жетекчилерине жана адистерине, педагогикалык кызматкерлердин кесиптик чеберчилигин жогорулатуучу институттардын жетекчилери менен адистерине (КР БИМге караштуу РПК КЖКИ, облустук КЖИ жана усулдук борборлорго) Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин кызматкерлерине арналган.

Кеңири чөйрөдөгүлөргө арналса да, аталган колдонмонун негизги колдонуучусу мектептин деректиринин окуу-тарбия иштери боюнча орун басары (окуу бөлүм башчысы/завуч) болуп эсептелет. Окуу бөлүм башчысынын иш-милдети – окуучуларга сапаттуу билим берүү максатында мугалимдердин кесиптик чеберчилигин арттыруу иштерин уюштуруу жана жетектөө. Ар жылы окуу бөлүм башчысы мектепте ҮКӨ процессин демилгелөөгө жана аны ишке ашырууга тийиш. Бул багыттагы ишти жүргүзүүдө «ҮКӨ боюнча колдонмо» ал үчүн «үстөл китеби» жана биринчи жардамчысы болуп калат! Мектепте ҮКӨ процессин жүзөгө ашыруунун алгачкы баскычында көп куч-кубат жана убакыт талап кылынат. Мектептин окуу бөлүм башчысы ҮКӨнү ишке ашыруу боюнча ыйгарым укуктарынын бир бөлүгүн МУБ жетекчилерине, катчыга жана мектептин башка адистерине өткөрүп бериши керек.

Аталган документти колдонуучу негизги киши окуу бөлүм башчысы болсо да, аны билим берүү процессинин баардык катышуучулары, айрыкча мектеп деректирлери, рай/шаарББ окуу-усулдук кабинеттердин жетекчилери менен адистери жана педагогикалык кызматкерлердин кесиптик чеберчилигин жогорулатуучу институттардын жетекчилери жана адистери жүзөгө ашырууга тийиш.

Мектеп деректирлеринин жоопкерчилиги – ҮКӨнү жүзөгө ашыруу боюнча иш-чараларды өткөрүү жөнүндө мектеп боюнча буйрук чыгаруу, ошондой эле анын аткарылышын көзөмөлгө алуу жана аталган процесске түздөн-түз катышуу. Деректирдин орчундуу милдети мектеп адистеринин окуп-үйрөнүүгө болгон муктаждыктары тууралуу РКЖИ менен рай/шаарББлерге өтүнмөлөрдү даярдоо болуп эсептелет. Билим берүү уюмунун жетекчилигинин жоопкерчилиги ҮКӨ жөнүндө Жобонун 7.3-пунктунда толук берилген (16-тиркемени караңыз).

Билим берүү бөлүмдөрүнүн окуу-усулдук кабинеттери райондук/шаардык билим берүү тутумунун деңгээлинде ҮКӨ боюнча ишмердикти багыттоо жана ишке ашыруу үчүн жооптуу. Алар кесиптик өнүгүүгө болгон муктаждыктарды баалайт, талдоо жүргүзөт жана РПК КЖКИ, билим берүүнүн облустук институттары, усулдук борборлор, кесипкөйлүктү жогорулатуу боюнча кызмат көрсөтүүнүн башка провайдерлери үчүн кесипкөйлүктү

Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү

Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү- бул мугалим катарындагы бүт иш мезгилиндеги үзгүлтүксүз окутуу процесси, анын жүрүшүндө мугалим өзүнүн кесиптик билимдерин жана көндүмдөрүн жакшыртуу.

Бул өмүр бою алган мугалимдин милдети профессионал болуу, азыркы замандын билимдерине ээ болуу жана дайыма өзүн жакшыртуунун үстүндө иштөө.

Бекитемин

Директор Мурзакулов А.

« 15 » 03 2022-ж.

Ж. Турусбеков атындагы №33 жалпы билим берүүчү орто мектебинин география мугалимин Пусурова Гульнара Капарбековна 2021-2022-окуу жылына карата иш планы

№	Муктаждыктар	Окутуунун түрлөрү	Мөөнөтү	Ким аткарат
1	География предметинин үчүн билим берүү стандарттары	Дискуссиялык окуу	сентябрь	Пусурова Гульнара
2	Мектептик билим берүүдөгү педагогикалык менеджмент	Теория менен иштөө	октябрь	Табигый илимдер бирикмеси
3	Насаатчылык. Насаатчылык деген эмне?	Тажрыйба менен иштөө	ноябрь	Стаждуу мугалимдер менен иштөө
4	Активдүү окутуунун формалары	Теория менен иштөө	декабрь	Мугалим
5	Курстарга, тренингдерге катышуу.	Офлайн, онлайн	январь	Пусурова Гульнара
6	Компетенттүүлүк деген эмне?	Тажрыйба менен иштөө	февраль	Пусурова Гульнара
7	үзгүлтүксүз билим алуунун түрлөрү	Теория менен иштөө	март	Пусурова Гульнара
8	Климатты коргоо боюнча иш алып баруу.	практика	Апрель	Пусурова Гульнара
9	Канткенде билим сапатты жакшырта алабыз	Тажрыйба менен иштөө	май	Пусурова Гульнара

Түзгөн: Пусурова Гульнара Капарбековна

2018-2023-ЖЫЛДАРГА КАРАТА КЕСИПТИК ӨНУГҮҮНҮН ЖЕКЕ ПЛАНЫ

Мугалимдин аты, жөнү	Мектептин аталышы		Район, шаар	Билими, адистиги
	Ээлеген кызматы	категориясы	Пед стаж	
Пусурова Гульнара Капарбековна	мугалим		6 жыл	Жогорку география

Жетишилген максаттарды эсепке алуу

Пусурова Гульнара

№	Катышкан тренингдин/курстардын аталышы	Курстардын типтери	Курстарга катышкан датасы	Уюмдун аталышы	Сааттардын саны	Коюлган максатка жетүү	Коментарийлер
1	Мугалимдер үчүн методикалык жардам	Офлайн	23.11.2019	GIZ	24	Методика менен иштей билүү	География-лык көнүгүү үйрөндүм
2	Квалификациясын жогорулатуу	онлайн	Август 2020-жыл	КРнын ББжана ИМ	24	Стандарт түшүнүгү	Стандарт боюнча окуу
3	“Чыйрак жаңгак”	офлайн	12-23-июль 2021	GIZ	4 сутка	Окуучулардын жайкы эс алуусу	6 окуучу лагерге алып баруу Тренер катары көн-р
4	Мугалимдерге методикалык жардам	офлайн	12-23-апрель 2021	GIZ	24	Туруктуу өнүгүү үчүн ББ.	География мугалим-дерин көрсөтмө курал менен камсыздоо
5	Мугалимдерге методикалык жардам	офлайн	15-17-апрель 2021	GIZ	24	Туруктуу өнүгүү үчүн ББ.	География мугалим-дерин көрсөтмө курал менен камсыздоо
6	Театралдаштырылган сабак өтүүнүн жолдору	офлайн	13-15-апрель 2022	GIZ	24	Театр аркылуу сабактарды кызыктуу өтүү.	Театрды сабакта колдонуу жана кызыктуу өтүү
7	Театралдаштырылган сабак өтүүнүн жолдору	офлайн	23-25-март 2022	GIZ	24	Театр аркылуу сабактарды кызыктуу өтүү.	Ар түрдүү көндүмдөр-дү үйрөнүү
8	Кыска мөөнөттүк дасыгууну жогорулатуу	офлайн	11-22-апрель 2022-ж.	Жалал-Абад облас БББ	72	Мамлекеттик стандарт	Мамлекеттик стандартты окуп үйрөнүү

КАЛИМАН ДЖУНУСАЛИЕВНА МЕНЕН ТАЛКУУ УЧУРУ

ВЕРА КИТЧМАН ТРЕНИРЛИК СЕРТИФИКАТ ТАПШЫРГАН МЕЗГИЛ

**ГЕРМАНИЯ КООМДУК КЫЗМАТТАШТЫГЫ (GIZ) ЖАНА СЕМР-АЛА ТОО
КООМДУК ФОНДДУ ТАРАБЫНАН УЮШУЛГАН “ТУРУКТУУ ӨНУГҮҮҮҮЧҮН
БИЛИМ БЕРҮҮ” МУГАЛИМДЕРҮЧҮН МЕТОДИКАЛЫК КОЛДОНМОСУН
ТАЛКУУЛАП 1-ТОП МЕНЕН ИШТЕП ЖАТКАН УЧУР.**

“ФУДБОЛКА” КӨНҮГҮҮСҮ

**ГЕРМАНИЯ КООМДУК КЫЗМАТТАШТЫГЫ (GIZ) ЖАНА СЕМР-АЛА ТОО
КООМДУК ФОНДУ ТАРАБЫНАН УЮШУЛГАН “ТУРУКТУУ ӨНУГҮҮҮҮҮЧҮН
БИЛИМ БЕРҮҮ” МУГАЛИМДЕРҮЧҮН МЕТОДИКАЛЫК КОЛДОНМОСУН
ТАЛКУУЛАП 2-ТОП МЕНЕН ИШТЕП ЖАТКАН УЧУР.**

**ГЕРМАНИЯ КООМДУК КЫЗМАТТАШТЫГЫ (GIZ) ЖАНА СЕМР-АЛА ТОО
КООМДУК ФОНДУ ТАРАБЫНАН УЮШУЛГАН “ТУРУКТУУ ӨНУГҮҮҮҮЧҮН
БИЛИМ БЕРҮҮ” МУГАЛИМДЕРҮЧҮН МЕТОДИКАЛЫК КОЛДОНМОСУН
ТАЛКУУЛАП 3-ТОП МЕНЕН ИШТЕП ЖАТКАН УЧУР**

ГЕОГРАФИЯ ЖАНА БИОЛОГИЯ МУГАЛИМДЕРИ АР ТУРДУУ ЖАҢЫ МЕТОДДОРДУ ҮЙРӨНҮҮ

**2018-2022-ЖЫЛДАРГА КАРАТА ҮЗГҮЛТҮКСҮЗ КЕСИПТИК ӨНУГУУНУН
ЖЕКЕ ПЛАНЫН ИШКЕ АШЫШЫ**

**ГЕРМАНИЯ КООМДУК КЫЗМАТТАШТЫГЫ (GIZ) ЖАНА СЕМР-АЛА ТОО КООМДУК ФОНДУ
ТАРАБЫНАН УЮШУЛГАН “ЧЫЙРАК ЖАҢГАК” ЖАЙКЫ ЭС АЛУУ МЕКТЕБИ**

**ТАЛАА ПРАКТИКАСЫ УЧУРУНДА.
“КЫРГЫЗСТАНДЫН ӨСҮМДҮКТӨРҮНҮН БИЙИКТИК
АЛКАКТУУЛУК БОЮНЧА ТАРАЛЫШЫ”**

Сабак учуру

4. БИЛИМ БЕРҮҮ ТУТУМУНУН КЫЗМАТКЕРЛЕРИНИН ҮЗГҮЛТҮКСҮЗ КЕСИПТИК ӨНҮГҮҮ ЗАРЫЛЧЫЛЫГЫ

Педагогдордун үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсү билим берүү тутумун өнүктүрүү үчүн зарыл, анткени аны төмөндөгү «бир катар факторлор» шарттайт, тактап айтканда:

- дүйнөлүк жана коомдук өнүгүүнүн динамизми, маалымат коомунун өсүшү, өмүр бою окуп-үйрөнүү зарылдыгы;

- дүйнөлүк билим берүү коомдоштугуна Кыргызстан да кошулуп, туруктуу өнүгүүнүн «Инклюзивдүү, адилеттүү жана сапаттуу билим берүүнү камсыз кылуу жана баардык адамдар үчүн өмүр бою окуп-үйрөнүү мүмкүнчүлүгүн жаратуу» деген төртүнчү максатын кабыл алгандыгы, ага жетүү үчүн билим берүүнүн баардык деңгээлдеринде майнаптуу окутуп-үйрөтүүнү уюштуруудагы педагогдордун жана алардын педагогикалык ишмердигинин маанилүүлүгүн тааныгандыгы;

- өзгөрүп жаткан көп түрдүү дүйнөдө инсандын жана коомдун байгерлигин, инсанды көңүлгө туткан билим берүүгө өтүүнү камсыз кылуучу инсандын жарандык жана кесиптик ишмердикке даярдыгын калыптандыруу зарылдыгын, билим берүүнүн компетенттүүлүк натыйжаларын бекемдөөчү Мектептеги жалпы билим берүүнүн жаңы мамлекеттик билим берүү стандартынын кабыл алынгандыгы».¹

Жогоруда саналып өткөндөрдөн тышкары мектеп адистеринин кесиптик чеберчилигин үзгүлтүксүз арттыруу зарылдыгынын бул себептерин айтууга болот:

- билим берүү мазмунун өзгөрүшү;
- коомдун турмушуна санариптик технологиялардын ыкчам кирип жатышы;
- окутуу жана баа берүү технологияларындагы өзгөрүүлөр.

Коом, коомдук мамилелер өнүгүп жатат. Мугалим жүрүп жаткан өзгөрүүлөрдүн чордонунда болууга тийиш, анткени окуучулардын – «келечектеги муундун» – өсүп-жетилүү деңгээли мугалимдин деңгээлине жараша болот. Бул үчүн ал үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү процессине аралашууга тийиш.

---

¹ Кыргыз Республикасынын Жалпы билим берүү уюмдарынын педагогдорунун үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсү жөнүндө жобо

жогорулатуу боюнча буйрутма даярдайт. Усулдук кабинеттердин жоопкерчилиги ҮКӨ жөнүндө Жобонун 7.5-пунктунда толук берилген (16-тиркемени караңыз).

КР БИМге караштуу РПК КЖКИ (Республикадагы педагогикалык кызматкерлердин кесипкөйлүгүн жогорулатуу жана кайра даярдоо институту) педагогдордун кесипкөйлүгүн арттыруу багытындагы мамлекеттик саясатты жүзөгө ашыруу жана бул тутумдагы иштерди координациялоо үчүн жооптуу:

- мамлекеттик буйрутмага ылайык кесипкөйлүктү жогорулатуунун программаларын, ошондой эле мугалимдер менен билим берүү уюмдарынын жетекчилеринин окуп-үйрөнүүгө болгон муктаждыктарына жараша варианттуу программаларды иштеп чыгат. РПК КЖКИнин жоопкерчилиги ҮКӨ жөнүндө Жобонун 7.6-пунктунда толук берилген (16-тиркемени караңыз).

«Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү тууралуу колдонмо» берилген мугалимдердин үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсүн жүзөгө ашыруу куралдары жана механизмдери БИМдин 2017-жыл, 20-июндагы № 758/1 буйругу менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Билим берүү уюмдарынын педагогдорунун үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсү тууралуу жобонун» баардык талаптарына туура келет.

10. ҮЗГҮЛТҮКСҮЗ КЕСИПТИК ӨНҮГҮҮНҮ КОШТОО ЖАНА КОЛДОП ТУРУУ КУРАЛДАРЫ

Сапатты камсыз кылуу үчүн ҮКӨ процессин коштоочу куралдардын топтому:

- «Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүнү ишке ашыруу боюнча колдонмо» (5.1-курал);
- «Тренингдерди иштеп чыгуу жана жүргүзүү боюнча усулдук колдонмо (5.2-курал);
- «Мектептер ортосунда өнөктөштүк мамилелерди уюштуруу боюнча колдонмо» (5.3-курал);
- «Практиктердин жамааттарын уюштуруу жана өткөрүү боюнча колдонмо» (5.4-курал).

Кесипкөйлүктү арттыруу курстарын иштеп чыгуу жана өткөрүү боюнча усулдук окуу куралын мектептин ичинде окуп-үйрөнүүнү долбоорлоодо жана өткөрүүдө же уюштурууда «Баарын кантип уюштурса болот?» деген суроого жооп берүү үчүн колдонууга болот.

Мектептер ортосунда өнөктөштүк мамилелерди уюштуруу боюнча колдонмо «Өнөктөш мектептер» программасы боюнча мектептин ишин уюштурууга мүмкүнчүлүк берет. Бул багыттагы иштер мугалимдердин кесиптик чеберчилигин арттырууга жол ачат.

Практиктердин жамааттарын уюштуруу жана өткөрүү боюнча колдонмо мугалимдердин ушундай жамаатты түзүшүнө жана анын мүчөсү болушуна жардам берет. Практиктердин жамааттары жалпынын ишине кызыгып, өз ишин кантип илгерилетүү үчүн бири-бири менен дыйыма байланышып турат.

Насаатчылыктын оң жактары

Насаатчы үчүн	Шакирт үчүн
Шакирттин өсүп жатканын көрүп туруп, өз ишине канааттануу.	Кесиптештерине жакшыраак таанылуу.
Шакирттин ийгилигине канааттануу.	Өзүнө бекем ишенип, шыктануу.
Билимдерди жана алдыңкы тажрыйбаны алмашуу.	Кесиптик өнүгүү.
Өз иш тажрыйбасы тууралуу ой жүгүртүү жана талдоо мүмкүнчүлүгү.	Өз жумушу жөнүндө ой жүгүртүүгө дилгирленүү.
Кесиптик мамилелердин өнүгүшү.	Маселелерди чечүү жагынан жардам алуу.
Кесиптештерге таанылуу.	Колдоп-кубаттоочу мамилелердин өнүгүшү.

Сабактарга байкоо жүргүзүү аркылуу насаатчылык кылуу

Насаатчылык дайым эле сабактарга байкоо жүргүзүүнү талап кылбаса да, бул иштин негизги бөлүгү сабактарга байкоо жүргүзүү болуп эсептелет. Насаатчылык учурундагы байкоо жүргүзүүнү педагогдун ишмердигин баалоо үчүн жетекчиликтин көзөмөлү менен чаташтырууга болбойт. Бирок айрым учурларда бирдей усулдар колдонулушу мүмкүн.

Шакирт насаатчынын сабагына байкоо жүргүзөт

Насаатчы менен шакирт анын ишине байкоо жүргүзүү үчүн эмне пайдалуу болорун талкуулашат. Алар сабакка байкоо жүргүзүү учурунда эмнеге (сабактын мазмунуна, окутуунун усулуна, жол-жоболорду көрсөтүүгө, класстын жүрүм-турумун тескөөгө ж.б.у.с.) көңүл буруу керектигин макулдашуусу абзел. Сабакка байкоо жүргүзүүдөн кийин насаатчы менен шакирт сабакты талкуулашып, талдашат. Талкууда байкалган конкреттүү усулдарга жана шакирт тарабынан чогултулган ар кандай маалыматтарга көңүл бурулушу керек.

Насаатчы шакирттин сабагына байкоо жүргүзөт

Сабактарга байкоо жүргүзүүгө чейин насаатчы тарабынан берилүүчү суроолордун мисалдары:

- Сиздин сабагыңызга качан катышуумду каалайсыз? (Күнү жана убактысы).
- Сабакта кандай усулдарга жана сиздин кайсы ишмердигинизге байкоо жүргүзүүмдү каалар элеңиз?
- Окуучулардын жүрүм-турумундагы эмнелерге байкоо жүргүзүү зарыл?
- Сабакка байкоо жүргүзүү алдында сиздин кандайдыр бир кошумча талаптарыңыз/каалоолоруңуз барбы?

Байкоо жүргүзүү: Бүтүндөй сабакка байкоо жүргүзүлө.

Сабакка байкоо жүргүзүүдөн кийин тараптардын жолугушуусу: Насаатчы менен шакирт сабакка байкоо жүргүзүүнүн жыйынтыктарын талкуулашат. Талкуу учурунда конкреттүү байкалуучу параметрлерге жана насаатчы тарабынан чогултулган каалагандай маалыматтарга көбүрөөк көңүл буруу абзел.

Сабакка байкоо жүргүзүүдөн кийин насаатчы тарабынан берилүүчү суроолорго мисалдар:

1. Сиз сабактын кайсы өңүттөрү ийгиликтүү өттү деп эсептейсиз?

2. Сиз муну эмне менен ырастай аласыз?
3. Класста тартипти кантип орнотосуз?
4. Сабакта эмнелер айрыкча майнаптуу же майнаптуу эмес болду деп эсептейсиз?
5. Сабагыңызда классты тескөө боюнча кайсы идеяларды пайдалансаңыз жакшы болмок?
6. Эмне үчүн сиз аталган идеяларды иштетсе болот деп эсептейсиз? Дагы башка кандай ыкманы пайдалана алар элеңиз?
7. Окуучулар сабакка канчалык жакшы тартылды?
8. Эмне үчүн ушундай болду деп ойлойсуз?
9. Окуучуларды кыйла жигердүү катыштыруу түзүү үчүн кайсы бир иш-аракеттерди башкача кылмак белеңиз?
10. Эгер ..., сиздин класста эмне болушу мүмкүн эле?
11. ... болгондо, сиз кандай варианттарды караштыра алмаксыз?
12. Коюлган максатка жетишилдиби?
13. Бул жетишкендиктерди эмне менен тастыктаса болот?
14. Сабакты өркүндөтүү боюнча сиз кандай сунуштарды берер элеңиз?
15. Окутуу усулу боюнча дагы кайсы иштерди жүргүзүү керек деп ойлойсуз?
16. Сабактарды жакшыраак өтүү үчүн сиз кандай ресурстарды пайдалана аласыз?

Бул суроолордун толук тизмеси эмес, эгер зарыл болсо, кошумчалай аласыз.

Ой жүгүртүү үчүн шакирттин суроолору

Жалпы ой жүгүртүү суроолору:

Сабак өтүп бүткөндөн кийин, шакирт төмөндөгү суроолорго жооп берүү аркылуу жумушун өз алдынча бааласа болот:

1. Сабак өтүү учурунда мен эмнелерди сезип-туйдум?
2. Мен сабакта бир нерсени адаттагыдан башкача жасаган жокмунбу?
3. Мен окуучуларга эмнени үйрөткүм келген эле? Мен коюлган максатка жеттимби?
4. Сабакта кайсы окуу ресурстары пайдаланылды? Алар канчалык майнаптуу болду?
5. Сабакта окуучуларды топторго бөлүштүрүүнүн кандай усулдары колдонулды?
6. Менин сабагым мугалимге ыңгайлуу болдубу же окуучугабы?
7. Шык-жөндөмдөрү ар башкача болгон окуучулардын керектөөлөрүнө мен кандай карадым /жооп бердим?
8. Сабакта мени менен окуучулардын ортосунда кандай карым-катыш жүрдү?
9. Менин сабагымдын эң мыкты жагы кайсы болду?
10. Сабактын кайсы баскычтары эң ийгиликсиз өттү?
11. Эгер мен бул сабакты кайталасам, аны башкача өтөр белем?
12. Окуучулар сабакка жигердүү катыштыбы?
13. Окуучулар сабакта иш жүзүндө эмнени үйрөнүштү?

Кайтарым байланыш түзүү жана жооп алуу ыкмалары

Шакирттин иши боюнча кайтарым байланыш түзүүдө насаатчынын милдети анын окутуудагы усулун же анын сабак өтүүдөгү стилин баалоо же сындоо эмес экендигин унутпоо зарыл. Анан, албетте, насаатчы предметти окутуу боюнча өзүнүн билимдүүлүгүн көрсөткөнү да туура эмес. Максат – мугалимдин педагогикалык ишмердигин жакшыртуу боюнча план иштеп чыгуу жагынан жардам бергидей усулдарды жана жолдорду аны менен чогуу издөө.

16-тиркеме. ҮКӨ жөнүндө жобо

Кыргыз Республикасынын Билим берүү министрлигинин 2017-жыл, 20-июндагы №785/1 буйругу менен бекитилген

Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарынын мугалимдеринин үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсү жөнүндө жобо

I. Жалпы жоболор

- 1.1. Кыргыз Республикасынын билим берүү мекемелеринин мугалимдеринин үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсү жөнүндөгү бул жобо (мындан ары – Жобо) билим берүү тутумуна коюлуучу жаңы талаптарга ылайык Кыргыз Республикасынын мугалимдеринин үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсүнүн түзүмдүк жана мазмундук өңүттөрүндөгү негизги ыктарын, үлгүлөрүн жана формаларын аныктайт.
- 1.2. Педагогдордун кесиптик стандарттарынын жана Кыргыз Республикасынын Жалпы мектеп билим берүүнүн мамлекеттик стандартынын талаптары үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсүнүн үлгүлөрүн түзүү үчүн негиз болуп саналат.
- 1.3. Бул жобо төмөнкүлөргө ылайык иштелип чыккан:
  - Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» мыйзамы ("Билим берүү жөнүндө" 2003-жыл, 30-апрелдеги №92 Мыйзамы, акыркы редакциясы – Кыргыз Республикасынын "Билим берүү жөнүндө" Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө" 2017-жыл, 22-февралдагы № 32 Мыйзамы);
  - Кыргыз Республикасынын "Педагогдун статусу жөнүндө" Мыйзамы; КР "Педагогдун статусу жөнүндө" 2001-жыл, 14-январдагы №9 Мыйзамы (Кыргыз Республикасынын Мыйзамдарынын 2005-ж. 18.07 №105, 2005-ж. 30.07 №117, 2006-ж. 28.12 №210, 2009-ж. 25.06 №189, 2010-ж. 26.03 №56, 2011-ж. 08.08 №150, 2013-ж. 15.01 №3, 2014-ж. 18.07 №144 редакциясында);
  - 2012-ж. – 2020-ж. карата Кыргыз Республикасынын билим берүүсүн өнүктүрүү стратегиясы;
  - КР Инновациялык жалпы билим берүүчү орто мектеби жөнүндө типтүү жобо (2014-жылы 18-августта КР Билим берүү жана илим министрлигинин №631/1 буйругу менен бекитилген);
  - Мектептердин усулдук бирикмелери жөнүндө жобо;
  - Насаатчылык жөнүндө жобо;
  - Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-жыл, 18-марттагы №133 Токтому, КР Билим берүү жана илим министрлигинин (БИМ) 2016-жыл, 21-апрелдеги №503/1 буйругу; Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн КР БИМ алдында ПККЖ КРИ түзүү жөнүндө 2016-жыл, 21-сентябрдагы № 499 токтому.
- 1.4. Бул документти иштеп чыгууда төмөнкүдөй эл аралык документтердин жоболору да эске алынды:
  - Өмүр бою окуу. Саясаттар жана стратегиялар (ЮНЕСКО, Өмүр бою окуу институтунун отчетунан, 2014-ж.);
  - Чоң кишилер үчүн өмүр бою окуу (Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү боюнча уюмунун баяндамасы, 2013-ж.);
  - ЮНЕСКОнун Дүйнөлүк билим берүү форумунун декларациясы (2015-ж.).

II. Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүнүн негиздемеси жана аныктамасы

- 2.1. Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү (ҮКӨ) – бул педагогдун кесип тандоо учурунан тартып кесиптик ишмердигинин аягына чейин билимге болгон муктаждыктарын канааттандыруу үчүн педагогикалык билим алуу, дайыма кесиптик чеберчилигин жогорулатуу, ошондой эле конкреттүү инсандын жекече билим алуу траекториясын басып өтүү аркылуу жүзөгө ашырылуучу кесиптик калыптануу жана ырааттуу өсүш процесси.
- 2.2. Педагогдордун үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсүнүн зарылдыгы төмөнкүдөй бир катар себептер менен шартталган:
  - дүйнөлүк жана коомдук өнүгүү динамизми, маалыматтык коомдун өнүгүүсү, өмүр бою окуунун зарылдыгынын орчундашуусу;
  - дүйнөлүк билим берүү коомчулугу, анын ичинде Кыргызстан тарабынан Туруктуу өнүгүүнүн төртүнчү "Инклюзивдик жана акыйкат сапаттуу билим берүүнү камсыз кылуу жана жалпыга өмүр бою окуу мүмкүнчүлүктөрүн түзүү" максатынын кабыл алынышы жана ага жетишүү үчүн билим берүүнүн бардык баскычтарында натыйжалуу окутууну уюштуруудагы педагогдордун окутуу практикасындагы маанилүү ролунун таанылышы;
  - билим берүүнүн компетенттүүлүк натыйжаларын, инсандын көп түрдүү, өзгөрүп жаткан дүйнөдө жеке да, коомдук да бейпилдигин камсыздагыдай жарандык жана кесиптик ишмердикке даяр болушу, инсанга багытталган билим берүүгө өтүү зарыл экендигин бекиткен Жалпы мектептеги билим берүүнүн мамлекеттик жаңы стандартынын кабыл алынышы.

III. Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүнүн максаттары жана милдеттери

- 3.1. Билим берүү уюмдарынын мугалимдеринин үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүсү өмүр бою окууга коюлуучу заманбап мамиленин түйүндүү талаптарына негизделген жана мектептеги билим берүүнүн сапатын камсыз кылуу үчүн милдеттүү шарт болуп саналат.
- 3.2. ҮКӨнүн максаты – экономикалык, коомдук, кесиптик шарттардагы педагогдун атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн камсыз кылуучу, ишмердигинин ар дайым өзгөрүп турган шартындагы инсандык-кесиптик өнүгүүсү жана азыркы билим берүү тутумунун талаптарына шайкеш болушу.
- 3.3. ҮКӨнүн негизги милдети – коомдун азыркы заманбап көйгөйлөргө, педагогдун жана мектептин муктаждыктарына ылайык мугалимдин үзгүлтүксүз жеке жана кесиптик өнүгүүсү үчүн шарттарды төмөнкүлөр аркылуу түзүү:
  - педагогдун кесиптик өнүгүүсүнүн колдоонун көп баскычтуу тутумун уюштуруу;
  - кесиптик ишмердигиндеги тажрыйбасына карабастан, кесиптик өнүгүү үлгүсүн тандоо үчүн мүмкүнчүлүктөрдү түзүү жана кесиптик өнүгүүнүн жеке программасын түзүү;
  - тиешелүү маалымат жана байланыш каражаттарын камтыган ресурстук камсыздоо;
  - кесиптик өнүгүүгө шыктандыруучу жана түрткү берүүчү тутумду түзүү.

IV. Педагогдун кесиптик өнүгүүсүн колдоо боюнча көп баскычтуу тутумду уюштуруу

- 4.1. Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү тутуму – бул коомдун заманбап талаптарына жана заманбап педагогдун жана мектептин муктаждыктарына жооп берген, өзүнүн ачыктыгы, көп баскычтуулугу, ийкемдүүлүгү, ар түрдүүлүгү, убакыт жана мейкиндик жагынан жеткиликтүүлүгү менен айырмалануучу, ыкчам өнүгүп жаткан тутум.

- 5.2 ҮКӨ – ар кандай окуу, изилдөө, рефлексивдүү ишмердик түрлөрүн, практикалык иш менен билим алуунун айкалышын, кесиптик ишинин сапатын жакшыртуу максатында дайыма өз тажрыйбасын/өзүнүн кесиптик ишмердигин талдап жүрүүсүн, кесиптештери менен биргеликте педагогикалык ой жүгүртүүлөрүн камтыган, педагогдун жеке жана кесиптик өнүгүшүн камсыздоочу көп пландуу процесс.
- 5.3. Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүүнү жүзөгө ашыруу үчүн формалдуу кесиптик чеберчиликти жогорулатуу программаларынан тышкары формалдуу эмес жана информалдуу кесиптик өнүгүү үлгүлөрү колдонулат:
- насаатчылык жана менторчулук үлгүлөрү – жумуш ордунда тажрыйбалуу кесиптештердин же эксперттердин усулдук колдоо көрсөтүшү жана кеп-кеңеш бериши;
  - билим берүү уюмдарынын педагогдорунун изилдөө, долбоорлук жана усулдук ишмердиги аркылуу жүзөгө ашырылуучу мектеп мугалимдеринин корпоративдик окуусуна жана кызматташуусуна негизделген окутуу уюмунун үлгүсү;
  - көп жааттуу негизде, б.а. бир нече мектептин, анын ичинде инновациялык мектептердин, райондук/шаардык билим берүү бөлүмдөрүнүн жана усулдук кабинеттердин, ошондой эле кесиптик чеберчиликти жогорулатуу институттарынын, жогорку окуу жайлардын жана башка билим берүү уюмдарынын кызматташуусу аркылуу кесиптик өнүгүүгө өбөлгө түзүлө турган тармактык өз ара иштешүү үлгүсү;
  - интернет аркылуу байланышып, чыныгы кызматташуу кырдаалындагы практикалык билимдерин алмашкан, жалпы маселелердин биргелешип чечкен жана өздөрүнүн иш билгилигин өнүктүргөн кесипкөй педагогдордун биримдигин түзүшү менен жүзөгө ашырылуучу интерактивдүү кесиптик өнүгүү үлгүсү;
  - кесиптик чеберчиликти дистанттык жол менен жогорулатуу үлгүсү;
  - жалпы билим берүү уюмдарынан тышкары, мисалы, чет өлкөлөрдө өткөрүлүүчү кыска мөөнөттүү семинарлар, тренингдер, жыйындар;
  - педагогдун муктаждыктарын канааттандырууга жана кызыкчылыктарын жүзөгө ашырууга багытталган өз алдынча билим алуунун жана өз алдынча өнүгүүнүн ар кыл түрлөрү.
- 5.4. ҮКӨ үлгүлөрү билим берүү процессинин катышуучуларынын өз ара иштешүүсүнүн ар кандай түрлөрүн чагылдырат жана кесиптик өнүгүүнүн жекече траекториясын түзүү үчүн ар кандай айкалыштарда колдонулушу мүмкүн.

Педагогдун кесиптик өнүгүү боюнча жекече планы

- 6.1. Кесиптик өнүгүүнүн жекече траекториясын жана үзгүлтүксүз планын түзүү үчүн булар негиз болот:
- педагогдун кесиптик стандарттары же квалификациялык талаптары;
  - педагогдун билим алуу ишине баа берүүнүн (аттестациянын) жана өзүнүн баа берүүсүнүн жыйынтыктары;
  - билим берүү уюмдарынын өнүгүү программасы;
  - педагогдордун окууга болгон жеке кызыкчылыктары жана муктаждыктары.
- 6.2. ҮКӨ боюнча жеке планын педагог беш жылга түзөт (жылдык өзгөртүүлөрдү киргизүү мүмкүнчүлүгү менен), ал мектептин усулдук бирикмесинин жыйынында каралат жана деректирдин окуу-тарбия иштери боюнча орун басары тарабынан бекитилет.
- 6.3. Жеке планга педагог жөнүндө (аты-жөнү, билими, окутуу тажрыйбасы, иштеген жери, ээлеген кызматы тууралуу) маалыматтарды, кесиптик өнүгүү багыттары боюнча негиздемни, программалардын же модулдарын аталыштарын, окуу формаларын (күндүзгү, дистанттык, жумуш ордунда ж.б.), саат санын, уюмдун

- 4.2. Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү педагогикалык билим алуу, педагогикалык кесипке киришүү, жумуш ордунда кесипкөйлүктү арттыруу жана кесиптик чеберчиликти жогорулатуу аркылуу ишке ашырылат.
- 4.3. Педагогикалык билимдин негизин атайын орто жана жогорку билим берүү мекемелеринин базасында жүзөгө ашырылып жаткан кесиптик билим берүү түзөт. Бул мекемелердин негизги милдети – билим берүү тутуму үчүн кадрларды даярдоо.
- 4.4. Кесипке киришүү – бул жалпы билим берүү уюмуна келген жаш адистердин кесиптик даярдоо процессинде өздөштүргөн универсалдуу жана кесиптик компетенцияларын, билимдерин жана көндүмдөрүн өркүндөтүп, тереңдетүү үчүн зарыл болгон колдоо, окуп-үйрөнүшү үчүн мүмкүнчүлүктөрдү түзүү программасы.
  - 4.4.1. Кесипке киришүү программасы мектеп деректиринин буйругу менен ("Насаатчылык жөнүндө жобого" ылайык) устаты бекитилгенден кийин жаш адистер үчүн үч жылдык жеке өнүгүү планы түрүндө алгачкы үч айдын ичинде устат менен жаш адис биргеликте иштеп чыгарат.
  - 4.4.2. Мектеп деректиринин буйругу менен бекитилет.
  - 4.4.3. Жалпы билим берүү уюмунун педагогдордун кесиптик өнүгүү программасынын жана жалпы билим берүү уюмунун планынын милдеттүү бөлүгү болуп саналат.
- 4.5. Кесиптик чеберчиликти жогорулатуу – бул кесиптик камылга деңгээлине коюлуучу талаптардын жогорулашына жана кесиптик маселелерди чечүү үчүн жаңы ыкмаларды изилдөө зарылчылыгына байланыштуу кесиптик билимди тереңдетүү, тутумдаштыруу, жаңыртуу, практикалык билгичтиктерди жана көндүмдөрдү өнүктүрүү.
  - 4.5.1. Кесиптик чеберчиликти жогорулатуу иши КР БИМ алдындагы ПККЖ КРИ, облустук билим берүү институттарында жана усулдук борборлорунда борборлорунун, ошондой эле ЖОЖдордо жана ишмердиктин бул түрү менен алектенүүгө лицензиясы бар башка мамлекеттик, муниципалдык, мамлекеттик эмес ж.б. уюмдарда жүзөгө ашырылуучу программалар жана модулдар аркылуу жүргүзүлөт.
  - 4.5.1. Кесиптик чеберчиликти пландуу жогорулатуу мамлекеттик кесиптик чеберчиликти жогорулатуу тутумунун түзүмдүк бөлүктөрү болгон мамлекеттик жана муниципалдык билим берүү уюмдары тарабынан ишке ашырылат, анда милдеттүү сабактар түрмөгү практикага жакындатып окутулат да, мамлекеттик буйрутма аткарылат.
  - 4.5.2. Кесиптик чеберчиликти пландан тышкары жогорулатууну билим берүү ишмердигин жүргүзүүгө укуктуу, кошумча кесиптик билим берүү программасын жүзөгө ашыруучу билим берүү уюмдары жүргүзөт, анда билим берүү модулдары (72 с. чейин) же кесиптик чеберчиликти жогорулатуу программалары (72 с. же андан ашуун) сунушталган вариативдүү түрмөк окутулат.
  - 4.5.3. Вариативдүү программалар же модулдар дистанттык түрүндө (он-лайн курстар ж.б.) жүргүзүлүшү мүмкүн.
  - 4.5.4. Кесиптик чеберчиликти жогорулатуу сааттарынын жалпы саны (милдеттүү жана вариативдүү түрмөк) топтоо тутумунун алкагында суммаланат жана беш жылдын ичинде 72 сааттан кем эмес болушу керек.
  - 4.5.5. Кесиптик чеберчиликти жогорулатуу сааттарынын жалпы саны (милдеттүү жана вариативдүү түрмөк) – беш жыл аралыгындагы жөнүндө күбөлүктөр, анын ичинде кошумча кесиптик билим берүү жөнүндөгү мамлекеттик үлгүдөгү документтер менен тастыкталган кесиптик чеберчилигин жогорулаткандыгы педагогдун ишине баа берүү (аттестациялоо) учурунда эске алынат да, кийин кредиттерди топтоо тутуму боюнча практикага багытталган магистрдик программанын алкагында практикалык курс катары эсепке алынышы мүмкүн.

5. Кесиптик өнүгүүнүн формалдуу эмес үлгүлөрү

- 5.1. ҮКӨ тутуму ар бир мугалимге жекече билим алуу траекториясын түзүү жана андан ары кесиптик, кызматтык жана жекече өсүш үчүн талап кылынуучу кесиптик даярдыктан өтүү жагынан институционалдык мүмкүнчүлүк берет.

КИРИШҮҮ

Бул документте жана анын тиркемелеринде Билим берүү тутумун бекемдөө: Секторду өнүктүрүү программасынын (мындан ары – СӨП БТБ) «С3 – эки тараптуу кызматташтыкты жана өнөктөштүктү орнотуу» компонентинин эки долбоорлук фазасындагы иштердин жыйынтыктары тааныштырылат.

Үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү (мындан ары – ҮКӨ) моделин КР Билим берүү жана илим министрлигинин жетекчилиги астында, Азия Өнүктүрүү Банкынын колдоосу, КР БИМ караштуу РПК КЖКИ жана министрликтин түзүмдүк бөлүмчөлөрүнүн адистеринин, жергиликтүү жана эл аралык кеңешчилердин, эксперттердин жана адистердин катышуусунда СӨП БТБ долбоору иштеп чыкты. ҮКӨ модели Кыргызстандын 30 районунда жайгашкан 30 инновациялык мектепте сынактан өткөрүлдү.

Бул моделди иштеп чыгууга катышкандардын баарына долбоордун жамааты чоң ыраазылык билдирип, кесипкөй мамилеси жана ачык-айрымдыгы үчүн алкыш айтат.

2018-жылы сынактан өткөрүүнүн жүрүшүндө жыйынтыктарга аралык талдоо өткөрүлдү. Аралык отчетту даярдоо убагында сынактан өткөрүүгө катышкандар төмөндөгүдөй пикирлерди айтышты:

► *«ҮКӨ процесси – өтө пайдалуу, ал мугалимдердин өз билимдерин жана көндүмдөрүн өнүктүрүшүнө көмөктөшүп, окуучуларды окутуу сапатына да таасир этет».* (Туратбекова Назгул, Москва райББ).

► *«Мугалимдерге ҮКӨ процесси жагат. Азыр мугалимдерге керектүү маалымат жетишпей жаткан учурда биздин инновациялык мектеп кластердик мектептердин башка мугалимдерине жаңылыктарды бөлүшүп келет. Жаңы маалыматтарды алганыбыз абдан жакшы болду. Булар мугалимдерге өтө зарыл».* (Шадыканова Тамара, Ново-Николаевдеги мектеп-гимназия).

► *«Эми керектөөлөрүбүздү баалап, ошого жараша өзүбүздүн кесиптик өнүгүүбүздү пландаганды билип алдык».* (Алимкулов о.м., Аксы р-ну).

ҮКӨ боюнча колдонмодо булар берилди: (А) үзгүлтүксүз кесиптик өнүгүү процессинин уюштурулушунун сыпаттамасы жана (Б) бул процессте колдонулуучу куралдар топтому.

(А) ҮКӨ процессинин уюштурулушунун сыпаттамасы – бул мектептен республикалык деңгээлге чейинки билим берүү уюмдарынын адистеринин окууга болгон муктаждыктары жөнүндө маалыматтарды чогултуу, жалпылоо жана берүү ишинин ыраатынын сыпаттамасы. Бул процесстин максаты мектеп адистеринин муктаждыктарына жараша кесиптик чеберчилигин жогорулатуу курстарынын мазмунун түзүү болуп саналат.

(Б) ҮКӨдө колдонулуучу куралдар топтому мектеп адистеринин (мугалимдердин, МУБ жетекчилеринин, мектеп деректирлеринин окуу-тарбия иштери боюнча орун басарларынын, деректирлеринин) жекече муктаждыктарын аныктоодо колдонулуучу куралдардан, жеке адис үчүн жана мектеп үчүн кесиптик чеберчиликти жогорулатуу ишин пландоо усулдарынан турат. Бул топтомдо кесипкөйлүктү жогорулатууну уюштуруудагы мектеп адистеринин муктаждыктары тууралуу өтүнмөлөрдү даярдоо, билим берүү уюмдарынын адистеринин кесипкөйлүгүн арттыруусуна көз салуу жана колдоо көрсөтүү куралдары да бар.

ҮКӨнү билим берүү тутумуна киргизүүгө кыйла күч-аракет жана убакыт талап кылынат, бирок киргизилгенден кийин процессти жүргүзүү оңой эле болот.